

Περισσότερα από ένα στα έξι άτομα σε χώρες της ΕΕ αντιμετώπιζαν προβλήματα ψυχικής υγείας. Τα τελευταία χρόνια, παράλληλα με την πανδημία του COVID-19, εξελίσσεται μια πιο σιωπηλή πανδημία, αυτή της ψυχικής υγείας, που πλήττει όλους αλλά περισσότερο τους πλέον ευάλωτους μεταξύ αυτών, τους νέους, τους ηλικιωμένους και τους επαγγελματίες υγείας. Πολλά Κράτη Μέλη έχουν επενδύσει στην υποστήριξη και τον εκσυγχρονισμό των υπηρεσιών ψυχικής υγείας ως μέρος των προγραμμάτων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έρχεται να ενισχύσει τα Κράτη Μέλη στις δράσεις τους για την Ψυχική Υγείας μέσω της συγχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κοινής Δράσης **JA ImpleMENTAL** που ξεκίνησε τον Οκτώβριο του 2021 και έχει τριετή διάρκεια. Ο ΕΟΔΥ που έχει επιλεγεί από το Υπουργείο Υγείας ως Εθνική Αρμόδια Αρχή έχει αναλάβει τον ευρωπαϊκό συντονισμό της Κοινής Δράσης, και έχει αναπτύξει και συντονίζει ένα εκτενές δίκτυο 135 ατόμων από 39 φορείς που εργάζονται για την υλοποίηση πάνω από 25 πιλοτικών εφαρμογών στις 21 ευρωπαϊκές χώρες που μετέχουν στη δράση.

Ο ΕΟΔΥ επιπλέον συντονίζει δύο συμβουλευτικές επιτροπές του έργου την Επιτροπή Πολιτικής των Κρατών Μελών (Member States Policy Committee) που διασφαλίζει τη δέσμευση των εθνικών υπουργείων στην υλοποίηση των δύο βέλτιστων πρακτικών και το Φόρουμ των Ενδιαφερόμενων Φορέων (Stakeholder Forum) όπου μετέχουν εκπρόσωποι των μεταλύτερων ευρωπαϊκών φορέων (*EUCOMS, EUFAMI, Euro Healthnet, GAMIAN-Europe, IASP, MHE, EAAD, EUPHA Public mental health section, ENUSP, EPA*) & του WHO Europe και του OECD, επιτρέποντας στους ενδιαφερόμενους φορείς να εκθέσουν τις απόψεις τους, τα ενδιαφέροντα και τις προσδοκίες τους και να παρέχουν συμβουλές, τόσο σε πρακτικά θέματα όσο και σε ζητήματα για την επίτευξη των αναμενόμενων αποτελεσμάτων.

ΚΥΡΙΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το **JA ImpleMENTAL** μέσω της υποστήριξης των Κρατών-Μελών στη μεταφορά, προσαρμογή και εφαρμογή των δύο καλών πρακτικών στον τομέα της Ψυχικής Υγείας «της Μεταρρύθμισης του Συστήματος Ψυχικής Υγείας από το Βέλγιο» και «της Πρόληψης των Αυτοκτονιών από την Αυστρία», στοχεύει:

- στην ενίσχυση του μετασχηματισμού του συστήματος ψυχικής υγείας – και ειδικότερα την υποστήριξη της περαιτέρω ανάπτυξης του κοινοτικού δικτύου υπηρεσιών ψυχικής υγείας
- στην ανάπτυξη ή αναβάθμιση των εθνικών στρατηγικών και σχεδίων δράσεων για την πρόληψη της αυτοκτονίας
- στην προστασία των δικαιωμάτων των ψυχικά ασθενών, στην καταπολέμηση του κοινωνικού στίγματος, στην ενδυνάμωση της φωνής των ψυχικά ασθενών και των οικογενειών τους
- στην οικοδόμηση και διατήρηση υγιών συμμαχιών μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και εταίρων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
- στη δυναμική κι ενεργή συμμετοχή των αρμοδίων κυβερνητικών παραγόντων σε κάθε συμμετέχουσα χώρα ώστε να καταστεί εφικτή η ομαλή και απρόσκοπτη υλοποίηση της Δράσης στη διάρκεια του προγράμματος αλλά και η ενσωμάτωση αυτών των πρακτικών στα συστήματα υγείας μετά το πέρας αυτού
- στην προώθηση μιας διαρκούς συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών των Κρατών-Μελών στον τομέα της Ψυχικής Υγείας, καθώς και στην ευρύτερη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων φορέων με ένα κοινό και παγκόσμιο όραμα για την ψυχική υγεία.

Περιγραφή Πακέτων Εργασίας

Πακέτο εργασίας 1. Συντονισμός Έργου

Συντονισμός: ΕΟΔΥ, Ελλάδα

Στόχοι: Ο συντονισμός της συνολικής ομαλής υλοποίησης του έργου.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν:

1.1: Τη δημιουργία και τον συντονισμό της οργανωτικής δομής του JA impleMENTAL Consortium και των συμβουλευτικών επιτροπών που θα διασφαλίζει την ομαλή πορεία και υλοποίηση του έργου, την επίτευξη των στόχων του και τη συμμόρφωση με τη Συμφωνία Επιδότησης και τη Συμφωνία της Κοινοπραξίας

1.2: Την επίβλεψη και διαχείριση της πορείας του έργου ώστε αυτή να είναι σύμφωνη με τον αρχικό σχεδιασμό και τους επίσημους κανονισμούς.

1.3: Συντονισμός του σχεδίου εσωτερικής επικοινωνίας του έργου και αναφορά στην European Health and Digital Executive Agency (HaDEA) και τη DG SANTE.

1.4: Το συντονισμό της οικονομικής διαχείρισης

1.5 Σε επιστημονικό επίπεδο, να συνεισφέρει στις επιστημονικές πτυχές του έργου και να διασφαλίσει την επιστημονική του ακεραιότητα, την ισχυρή μεθοδολογία, τις πολιτικές επιπτώσεις και αποδοχή των παραδοτέων.

Πακέτο εργασίας 2. Διάχυση Πληροφορίας του Έργου

Συντονισμός: CIPH, Κροατία

Στόχοι: Ο γενικός στόχος είναι η μεγιστοποίηση του αντίκτυπου του έργου υποστηρίζοντας τη διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη και τη διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου στον πληθυσμιακό στόχο του έργου.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν:

2.1: Τη διασφάλιση της διάδοσης του έργου και των αποτελεσμάτων αυτού τόσο στον γενικό πληθυσμό όσο και στα ενδιαφερόμενα μέρη.

2.2: Την ανάπτυξη εργαλείων εσωτερικής επικοινωνίας.

2.3: Την ενθάρρυνση των ενδιαφερόμενων μερών για ενεργή συμμετοχή.

2.4: Την ανάπτυξη εργαλείων επικοινωνίας για τη διάχυση της γνώσης και τη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας ώστε να είναι δυνατή η διεξαγωγή συνεδρίων ή εκπαιδεύσεων μέσω του διαδικτύου.

2.5: Μέσω της επικοινωνίας και της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου, να καταστεί εφικτή η εφαρμογή αυτών σε επίπεδο εθνικής πολιτικής.

Πακέτο εργασίας 3. Αξιολόγηση του Έργου

Συντονισμός: TRIMPOS INSTITUTE, Ολλανδία

Στόχοι: Η αξιολόγηση της προόδου του έργου βασίζεται τόσο στην εσωτερική αξιολόγηση της πορείας και των αποτελεσμάτων αυτού όσο και στην επίδραση του έργου πάνω στις ομάδες-στόχους και στα συστήματα/πολιτικές της ψυχικής υγείας στην Ευρώπη.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν:

- 3.1: Τη διαμόρφωση και την εφαρμογή ενός σχεδίου αξιολόγησης μέσω της δημιουργίας εργαλείων και δεικτών, που θα εκτιμά την πορεία του έργου καθώς και αν τα αποτελέσματα αυτού πληρούν τις ανάγκες των κρατών-μελών.
- 3.2: Την υλοποίηση του σχεδίου αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια του έργου και τη δημιουργία τελικής αναφοράς για το σχέδιο αυτό.
- 3.3: Την αξιολόγηση του αντίκτυπου της εφαρμογής των δύο καλών πρακτικών στα κράτη-μέλη μέσω της ανάπτυξης μετρήσεων και εργαλείων.
- 3.4: Την παροχή συνεχούς υποστήριξης και καθοδήγησης στα κράτη-μέλη στις διαδικασίες αξιολόγησης.

Πακέτο εργασίας 4. Βιωσιμότητα και Συνεργασία σε όλη την Ευρώπη

Συντονισμός: OKFO, Ουγγαρία και Trimpos Institute, Ολλανδία

Στόχοι. Η διασφάλιση της βιωσιμότητας των αποτελεσμάτων του έργου ώστε αυτά να αποτελέσουν μέρος των εθνικών πολιτικών και πρακτικών. Για τη διασφάλιση της βιωσιμότητας θα πρέπει να προωθηθεί μια προσέγγιση που θα μεγιστοποιεί τα οφέλη από την εφαρμογή των καλών πρακτικών σε εθνικό επίπεδο και θα περιορίζει τα κόστη και τις ανεπιθύμητες συνέπειες.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν:

- 4.1: Την ενσωμάτωση της γνώσης από τις πιλοτικές εφαρμογές μέσω θεματικών εργαστηρίων.
- 4.2: Την ανάπτυξη ενός γνωστικού μοντέλου που θα λειτουργεί ως οδηγός για τη μετάφραση της γνώσης αυτής στις εθνικές πολιτικές και πρακτικές.
- 4.3: Τον σχεδιασμό και τη διεξαγωγή διαλόγων μεταξύ των κρατών-μελών με σκοπό τη δημιουργία ενός οδικού χάρτη για τη βιωσιμότητα των καλών πρακτικών στα συστήματα ψυχικής υγείας.
- 4.4: Την ανάπτυξη ενός κοινού σχεδίου βιωσιμότητας.
- 4.5: Την αναγνώριση και την υποστήριξη άλλων ενδιαφερόμενων μερών (εκτός αυτού του JA) που ενδιαφέρονται να εφαρμόσουν τις καλές πρακτικές.

Πακέτο εργασίας 5. Μετάδοση και πιλοτική εφαρμογή της καλής πρακτικής του Βελγίου σχετικά με τη μεταρρύθμιση στις υπηρεσίες ψυχικής υγείας

Συντονισμός: BZgA, Γερμανία και Regione Lombardia, Ιταλία

Στόχοι: Η αλλαγή της οργάνωσης των συστημάτων ψυχικής υγείας από ιδρυματοκεντρικά σε συστήματα που επικεντρώνονται στον ασθενή και στη κοινότητα.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη ή βελτίωση των συστημάτων ψυχικής υγείας των συμμετεχόντων κρατών-μελών με βάση τα χαρακτηριστικά και τις εμπειρίες της καλής πρακτικής του Βελγίου μέσω της:

- εκτίμησης και της καταγραφής της τωρινής κατάστασης σχετικά με την αλλαγή των συστημάτων ψυχικής υγείας.
- ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις μεθόδους, τα εργαλεία, τις πρακτικές και τις εμπειρίες τους για την ανάπτυξη, διατήρηση και προώθηση ενός συστήματος ψυχικής υγείας επικεντρωμένο στον ασθενή και στη κοινότητα.
- υποστήριξης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και βελτίωση των συστημάτων ψυχικής υγείας που θα είναι επικεντρωμένα στον ασθενή και στη κοινότητα μέσω της πιλοτικής εφαρμογής σε τοπικό επίπεδο της καλής πρακτικής του Βελγίου σε παιδιά/εφήβους και σε ενήλικες.
- υποστήριξης της χρήσης πληροφοριών και δεικτών για την αποτύπωση και την αξιολόγηση των συστημάτων ψυχικής υγείας που θα είναι επικεντρωμένα στον ασθενή και στη κοινότητα.
- Αναγνώρισης διευκολυντικών και επιβαρυντικών παραγόντων για την ανάπτυξη και εφαρμογή της καλής πρακτικής του Βελγίου.
- προετοιμασίας για τη περαιτέρω ανάπτυξη του έργου.

Πακέτο εργασίας 6. Μετάδοση και πιλοτική εφαρμογή της καλής πρακτικής της Αυστρίας σχετικά με την πρόληψη της αυτοκτονίας.

Συντονισμός: GOG, Αυστρία και ΜΟΗ, Τσεχία

Στόχοι: Η ενίσχυση της γνώσης και της ποιότητας των υπηρεσιών πρόληψης για την αυτοκτονία στα κράτη-μέλη.

Οι ειδικοί στόχοι περιλαμβάνουν την ανάπτυξη στρατηγικών για την πρόληψη της αυτοκτονίας σε εθνικό επίπεδο με βάση το παράδειγμα της Αυστρίας (SUICIDE PREVENTION AUSTRIA - SUPRA) μέσω της:

- εκτίμησης και της καταγραφής της τωρινής κατάστασης των υπηρεσιών πρόληψης της αυτοκτονίας σε κάθε κράτος-μέλος.

- δέσμευσης των ενδιαφερόμενων μερών για την εφαρμογή των στρατηγικών.
- ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις μεθόδους, τα εργαλεία, τις πρακτικές και τις εμπειρίες τους για την ανάπτυξη ή βελτίωση των εθνικών στρατηγικών για την πρόληψη της αυτοκτονίας.
- υποστήριξης για τη βιώσιμη ανάπτυξη και βελτίωση των υπηρεσιών για την πρόληψη της αυτοκτονίας μέσω της υιοθέτησης και της πιλοτικής εφαρμογής της καλής πρακτικής SUPRA σε τοπικό επίπεδο.